

FRASCATI ALS GROOTSTEDELIJK PLATFORM

INHOUD

Inleiding	3

1. Terugblik	3

2. De wereld, de stad en het theater	4

3. Grootstedelijk platform Frascati	4

4. Produceren: Frascati Producties	5

5. Programmeren	9

6. Verbinden	12

7. Een nieuw publiek & educatie	14

8. Zakelijke kwaliteit – bedrijfsvoering & organisatie	16

INLEIDING

Wat voor theaterhuis hebben kunst en samenleving in de toekomst nodig? Hoe is Frascati een plek voor velen? Ons doel voor de komende jaren is artistieke innovatie verbinden aan maatschappelijke impact en de stad Amsterdam. We faciliteren flexibel de behoeftes van zeer uiteenlopende kunstenaars en publieken. Frascati is een artistieke biofoon waar het maatschappelijke een centrale rol speelt en waarbinnen we onderzoek verrichten naar het theater en de wereld van morgen. Want meer dan ooit lijkt de wereld nood te hebben aan verbeeldings- en verbindingspotentie.

1. TERUGBLIK

In onze aanvraag 2017-2020 definiëren we Frascati als een Grootstedelijk Platform. Vanuit de uitdagingen die Amsterdam ons aanreikt, ontwikkelen we een huis waarbij we de banden met de stad aanhalen. Met *De (on)vertelde stad* hebben we een programmatisch opgezet waarbij we ons richten op de ontwikkeling van theater in co-creatie met maatschappelijke instellingen en gemeenschappen uit Amsterdam zoals een woningcorporatie, een belangenvereniging en een psychiatrische instelling. Alexandra Broeder ontvangt de prestigieuze Gieskes-Strijbis Podiumprijs 2019 juist voor haar werk met de meisjes van psychiatrisch jeugdcentrum De Bascule. Een verkorte versie van *My name before Naomi* (gemaakt i.s.m. ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum en DEGASTEN) toert binnenkort langs congressen om menshandel invoelbaar te maken. We openen in Nieuw-West, één van de kwetsbaarste wijken van de stad, Pop-up Theater van Deyssel. De waardering voor deze nieuwe praktijk is groot, toch blijven we de vraag stellen welke waarden en opbrengst we scheppen en hoe we meer structuur geven aan deze werking.

We creëren een duurzame samenwerking met Over het IJ Festival en de Amsterdamse Cultuurhuizen (Podium Mozaiek, De Meervaart, Tolhuistuin en Bijlmer Parktheater). Het leidt tot een sterkere verankering van ons huis in de stad. Bovendien nemen we via deze samenwerking verantwoordelijkheid voor de diversiteit van het Amsterdamse theaterveld. Dit laatste resulteert ondermeer in een gezamenlijk gecureerd festival voor jong, divers talent: *Town Tales*. De alliantie met Veem House for Performance komt met de uitval van de directeur helaas minder goed uit de verf.

Met de opname van Frascati in de BIS als één van de drie productiehuisen, breekt er na een fase van sanering een periode van groei aan. Met behoud

van een relatief compacte en wendbare organisatie en door samenwerking met partnerinstellingen in de stad groeien we naar 30 eigen producties op jaarbasis. Zo versterkt Frascati zijn centrale plek voor autonome theatermakers. In een verschaald landschap blijkt de urgentie groot; de vraag overstijgt ruimschoots de plek die wij kunnen bieden aan jong talent. We zijn verheugd dat er weer meer plekken ontstaan voor aanstormende makers. Een veld bloeit immers als er iets te kiezen valt en doorstromen mogelijk is. De artistieke impact van Frascati Producties is de afgelopen jaren stevig. Eigenzinnige stemmen weten via het productiehuis vaste voet aan de grond te krijgen. Naomi Velissariou vindt onderdak bij Theater Utrecht, Hannah de Meyer bij het Toneelhuis (Antwerpen) en Florentina Holzinger bij de Volksbühne (Berlijn). Jan Hulst en Kasper Tarenskeen verbinden zich aan Toneelgroep Oostpool. *The Automated Sniper* van Julian Hetzel wint de VSCD Mimeprijs 2018, hij wordt geselecteerd voor de 47ste Theater Biënnale van Venetië en voor het TF 2019. *Don Caravaggio* van Charli Chung is de publiekshit van TheaterFestival Vlaanderen, Florian Myjer opent het Gala van het Nederlandse Theater en prijkt op de voorpagina van de Volkskrant als 'theaterfenomeen'. Sowieso is er veel media-aandacht voor Frascati-makers en in toenemende mate buiten de kunstkaternen om. Anoenk Nuyens legt met *De zaak Shell* de basis voor een editie van VPRO Tegenlicht en ze siert samen met Jan Pronk de voorpagina van het zaterdagkatern van de Volkskrant als voorbeschouwing op haar monoloog *Pronk*. Tea Tupajić maakt een documentaire voor IKON op basis van haar aangrijpende voorstelling *Dark Numbers* (gemaakt met ex-Dutchbatsoldaten). Orion Maxted wordt aangenomen als *fellow* aan het Institute for Advanced Studies (UvA). Er is kortom behoefte aan weerbarstige stemmen en denkers. Zo werken we binnen het productiehuis aan een professionele, maar ook samengestelde praktijk waarbij kunstenaars zich breed maatschappelijk oriënteren. Ze zijn ook onderzoeker, journalist, opiniemaker en co-creatiemaker.

Het publiek weet Frascati goed te vinden. Juist door de maatschappelijke lijnen lukt het ons een nieuw divers publiek te trekken. In de programmering blijven we bewust uitersten samenbrengen: werk van de Regie Opleiding Amsterdam naast De Warme Winkel, *Demonen* van Toneelgroep Oostpool naast het experimentele *Stellar Fauna* van Kat Válastur (GR/DE). In het reguliere aanbod valt op dat er naast FPK-gesubsidieerd aanbod in toenemende mate werk voor de vlakke vloer door de BIS-instellingen wordt aangeboden. Een belangrijke reden daarvoor is de verjonging die heeft plaatsgevonden bij de BIS-gezelschappen. Een aanzienlijk deel van de makers heeft zijn roots bij Frascati Producties.

De beperkte internationale programmering is een zorgenkind. Voor een stad die zichzelf expliciet midden in de wereld plaatst is een internationaal perspectief van grote waarde. Het belang ervan wordt opnieuw helder als in het kader van *Frascati Issues: Exit Europa* het Britse gezelschap Forced Entertainment twee weken bij ons te gast is. Op de avond van de geplande Brexit besteedt *Nieuwsuur* een uitgebreid item aan hun *Speak Bitterness*. Het is een mooi voorbeeld hoe het theater de politiek op de hielen kan zitten. Internationale programmering is echter kostbaar en additionele Europese financiering is wegge gevallen. Dat slaat een pijnlijk gat in ons programma. Een grootstedelijk huis waarbij één van de pilaren wegvalt, raakt onherroepelijk uit balans. Een stevige investering is daarom voor de nabije toekomst noodzakelijk.

2. DE WERELD, DE STAD EN HET THEATER

De spanningen in de wereld, de stad en de mens lijken toe te nemen. Objectief gezien gaat het ons voor de wind, maar onder de oppervlakte broeit het. De stad is razendsnel in transitie. De bevolkingssamenstelling verandert rap. 'Nieuwe Amsterdammers' eisen zelfbewust hun plek op. Het onbegrip tussen burgers en overheid groeit, de verzorgingsstaat is ondermijnd en de macht van de markt doet zich gelden. Daardoorheen denderen wereldwijde uitdagingen; ecologische crisis, vluchtelingenproblematiek en geopolitieke aardverschuivingen. Er bestaat een gevoel van onderhuidse uitholling. De stad lijkt in toenemende mate ongrijpbaar. We bouwen hotels en *flagship stores* aan de lopende band terwijl betaalbaar wonen een illusie is geworden. Ondertussen overstroomt toeristen onze stad en komen drugsvetes hondsbrutaal bovengronds. Van wie is de stad? Juist in Amsterdam treffen we de dilemma's als heel concrete spanningen aan in onze wijken. De veerkracht van een open stad is groot maar kent ook zijn grenzen.

De grootste onzekerheid komt misschien wel voort uit het verlies van het 'wij'. Wie zijn wij als gemeenschap? Over welke waarden (s)preken we, wat is onze afkomst en welke toekomst verbeelden we ons? Er is meer dan ooit behoefte aan plekken waar Amsterdammers fysiek samenkomen, waar tijdelijke gemeenschappen worden gevormd. Plaatsen waar we het gevoel van gemeenschap ervaren en uitdragen, waar we samen burgerschap heruitvinden. Juist het theater is zo'n plaats

waar we heel concrete voorstellen doen voor manieren van samenleven.

Stephen Hawking kondigde deze eeuw als *the century of complexity* aan: een periode waarin traditionele kaders en denkpatronen moeten worden doorbroken om het hoofd te kunnen bieden aan immense uitdagingen. We hebben verbeeldingskracht nodig. Theater is in staat om complexe maatschappelijke dilemma's, die ver van ons af lijken te staan terug te brengen tot een basaal menselijk verhaal. Zo ontstaat er een ingang om je er persoonlijk toe te verhouden. Van mens tot mens. Theater is vaak conflicterend en ambigu, maar altijd humaan. Het lokt tegenpraak uit om het eigen oordeel te kunnen aanscherpen. Via verhalen kunnen we ons verplaatsen in de ander, via verbeelding kunnen we ons met elkaar en met de wereld verbinden. Door juist ook onbekende, onvertelde en misschien zelfs ongewenste verhalen een podium te geven, bouwen we aan gedeelde verhalen voor een verdeelde stad. Een nieuw wij.

3. GROOTSTEDELIJK PLATFORM FRASCATI

Frascati is een grootstedelijk platform. In onze missie kiezen we voor de ontwikkeling van vooruitstrevende, onafhankelijke podiumkunst en -kunstenaars. Bij ons staat artistieke groei en innovatie centraal. Hiermee zijn we aanjager van vernieuwende, kleinschalige podiumkunsten. De confrontatie en dialoog met de wereld is het uitgangspunt. Als platform zijn we een plek voor velen. Produceren, programmeren en verbinden zijn in ons huis onlosmakelijk met elkaar verweven. Deze drie kerntaken stuwen elkaar op:

Producers doen we in de hoedanigheid van het grootste Nederlandse productiehuis. Met een bak aan ervaring, optimale faciliteiten, een professioneel team en een betrokken en hoogstaand netwerk ontwikkelen we *tailormade* trajecten waarmee we een grote diversiteit aan podiumkunstenaars tot wasdom brengen. We kennen geen vaststaande waarheden en zijn een lerende organisatie die meebeweegt met de veranderende noden van onze makers. **Programmeren** is onze meest publieke taak. Jaarlijks presenteren we in onze vier zalen in de Nes en op locatie ruim 550 (internationale) voorstellingen: theater, performance, mime, spoken word, dans, multimedia en teksttoneel. We kiezen voor kunst

die de grenzen van de eigen discipline aftast, zich vrijvecht uit de bestaande kaders, multi- en interdisciplinair is. Het werk is volstrekt eigenzinnig, agenderend en kiest vaak maatschappelijke onderwerpen.

Verbinden is de optelsom van activiteiten waarmee we bruggen slaan tussen theater en de wereld, de stad en de kunst. In samenspraak met maatschappelijke partners ontwikkelen we ons programma en de voorstellingen. In onze co-creaties creëren we theater over de stad met de stad en we ontwikkelen programma's, debatten en context waarmee we duiding geven aan urgente issues. We verbinden altijd het publiek en het publieke aan ons werk.

Vanaf 2017 stellen we op alle niveaus de stedelijke dynamiek centraal en bouwen we aan Frascati als grootstedelijk platform. Significante programma's zijn in de afgelopen periode ontwikkeld. De komende jaren gebruiken we om dit profiel verder te verstevigen en verdiepen. Duurzaamheid is een voorwaarde voor daadwerkelijke verankering. De urgentie hiervoor is enkel toegenomen. Het is onze overtuiging dat in confrontatie met de wereld een nieuwe ruimte zich opent voor de kunst. Andersom kan de kunst daadwerkelijk onvermoede routes openen voor maatschappelijke vraagstukken. Samen kunnen kunst en samenleving tot hernieuwde vergezichten komen.

De missie van Frascati voor de komende vier jaar formuleren we binnen vier stedelijke ankerpunten. Deze doorklieven de drie kerntaken van ons huis (produceren, programmeren en verbinden):

De stad als podium - Frascati infiltreert in de stedelijke omgeving en werkt op locatie in de stad en in de openbare ruimte. Het is noodzakelijk om ons buiten de behagelijke muren van het theater en ver buiten het centrum op te houden. Vanuit de stedelijke omgeving, in samenwerking met bewoners, produceren en presenteren we theater. Hiermee bereiken we een nieuw publiek.

De stad als partner - We zoeken verbinding met maatschappelijke instellingen en gemeenschappen van de stad als graadmeter van de samenleving. We betrekken de wereld intensief en duurzaam bij de totstandkoming van programma's en producties. Binnen onze programmaliijn *De (on)vertelde stad* geven we via zogenoemde co-creaties 'de sleutel uit handen'.

De internationale stad - Een stad die zich niet in een isolement wenst te ontwikkelen moet de eigen verhalen tegen het licht houden van internationale perspectieven. Frascati haalt de wereld in huis. We bieden plek aan internationale podiumkunst door belangwekkend werk van buiten de grenzen te presenteren en door werk van internationale kunstenaars te (co)produceren. Beide ambities vragen om een stevige investering.

De diverse stad - Als podium en als productiehuis zetten we in op diversiteit. De ongekeerde pluriformiteit van de stad willen we gerepresenteerd zien op het podium en in het publiek. Het is aan de kunsten om alle Amsterdammers een spiegel voor te houden. Dat kan alleen als er plek is voor een grotere verscheidenheid aan verhalen en makers. Overigens geloven we hierbij in de diversiteit van diversiteit. Het is aan ons om te beslissen naar welke verhalen we luisteren.

EEN HUIS VOOR VELEN

Onze ambities als grootstedelijk platform zijn fors. We willen een theater zijn over de stad, met de stad. Een gedeeld huis waar kunstenaars, maatschappelijke partners en publiek zich verbonden weten als aandeelhouders. Op allerlei niveaus zijn Amsterdammers als co-auteur of als co-creator betrokken bij de totstandkoming van ons programma. Dit bouwen aan een toegankelijk en *bottom-up* huis (met kruipdoor-sluipdoor routes en meerdere toegangsdeuren) kan enkel met een stevig fundament, een daadkrachtige en bovenal duurzame structuur. Maar daarin bevindt zich natuurlijk de paradox. Hoe ben je een solide instituut en een open platform? Hoe maak je scherpe artistieke keuzes en geef je de regie uit handen? Hoe kunnen we ankerplek zijn voor velen en investeren in een selecte groep makers? Hoe leg je de lat hoog en de drempel laag? Hoe zijn we, kortom, een inclusief instituut anno nu, een *future proof* huis? In het zoeken naar antwoorden geloven we dat het steeds weer publiekelijk opwerpen van deze vragen cruciaal is. Hiermee blijven we onszelf en anderen uitdagen ons kritisch te volgen en op onze blinde vlekken te wijzen. Zo vragen we bijvoorbeeld ieder jaar een scherpe denker om ons huis als frontverslaggever te volgen. Maar bovenal geloven we in doen. De handschoen opnemen zonder bang te zijn fouten te maken. In dit plan doen we een aantal voorstellen om heel concreet de sleutel uit handen te geven aan de kunstenaars, het publiek en de stad. Het is een gezamenlijk leerproces.

In de volgende hoofdstukken gaan we in op de drie kerntaken produceren, programmeren en verbinden. Daarbij schetsen we steeds hoe onze stedelijke ankerpunten vorm krijgen.

4. PRODUCEREN: FRASCATI PRODUCTIES

Frascati begeleidt jonge, getalenteerde makers in hun ontwikkeling tot zelfstandige podiumkunste-

naars. Dat doen we in alle vrijheid: van kleine tot grote zaal, van locatietheater tot *community art*-project. Daarbij is het profiel van het productiehuis pluriform: we werken met regisseurs, mimers, choreografen, performancekunstenaars, schrijvers en autodidacten. Het zijn kunstenaars die de grenzen opzoeken van dans, beeldende kunst, film en events, maar ook van journalistiek, wetenschap en politiek. Hun werk is authentiek, maatschappelijk geëngageerd, regelmatig documentair georiënteerd, maar altijd nieuw en vrij in vorm. Frascati opereert met de deuren en ramen wijd open. Onze kunstenaars zijn eerder verbonden in de mentaliteit van een grootstedelijke, internationale setting dan in discipline.

Onze uitgangspunten zijn: maatwerk, stevige inhoudelijke begeleiding en duurzaamheid.

We zetten lange lijnen uit. Onze theatermakers gebruiken Frascati's infrastructuur om in relatieve luwte, maar vooral door middel van volharding, toe te kunnen treden tot de kring van kunstenaars van morgen; vakmatig, artistiek eigenzinnig en opiniërend. Ons doel is dat zij, als ze het productiehuis verlaten, kunst maken die ertoe doet, in welke vorm of op welk podium dan ook.

Voor talentontwikkeling op hoog niveau is het van belang dat jonge kunstenaars werken binnen een uitdagende, professionele en multidisciplinaire biotoop. Waar een artistiek en maatschappelijk netwerk voorhanden is en waar zij van meet af aan leren nadenken over publiekswerking.

SELECTIE

Selectie van talent is onze kerntaak. Al vroeg in de opleiding is Frascati's artistieke team bij vrijwel alle Nederlandse en Vlaamse kunstvakopleidingen vaste gast om kennis te maken met de studenten en hun werk. Daarnaast volgen we andere (internationale) talentontwikkelingsplekken, maar ook gezelschappen, podia en festivals. Juist onze interesse in diversiteit, multidisciplinariteit en documentair theater maakt dat ons selectieveld breed is. We laten ons met graagte inspreken door een brede groep van artistieke tipgevers: collega-programmeurs, theatermakers en artistiek leiders. We selecteren makers die vers van de kunstvakopleiding komen, maar ook kunstenaars die al wat stappen gezet hebben en een zetje nodig hebben om tot volle (internationale) wasdom te komen. In het bijzonder is er aandacht voor talent dat zich buiten de traditionele paden om ontwikkelt. Hierbij werken we nauw samen met de Amsterdamse stadspodia Bijlmer Parktheater, Podium Mozaiëk, De Meervaart en Tolhuistuin: huizen met een sterke buurtwerking waar cultureel divers talent vaak voor het eerst landt. Of iemand talent heeft, wordt uiteraard bepaald door het werk, maar ook door de manier waarop een jonge kunstenaar daarover denkt en spreekt. Selectie is een serieus en traag proces. We gaan zelden over één nacht ijs.

EEN DUURZAAM TRAJECT OP MAAT

Voor elke kunstenaar richten we een duurzaam traject op maat in. We bouwen flexibiliteit in wat betreft de lengte. Juist bij makers die een eigen theatertaal ontwikkelen, blijkt rust en tijd cruciaal. Tussentijds wordt de route geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Het belangrijkste is uiteraard het maken van voorstellingen, maar trajecten worden ook verrijkt met andere vormen van kennisvergaring zoals regiestages, journalistiek vooronderzoek, een schrijfofdracht, deelname aan een workshop of een korte proeve voor *Frascati Issues* of een co-creatie programma.

Een eerste **opstap** bieden we met *Fraslab*; een formule die zich de afgelopen jaren heeft bewezen en waarin we jong talent de gelegenheid bieden een kort onderzoek te ontwikkelen en aan het veld te presenteren. Het fungeert daarmee als proevepodium met een landelijke uitstraling. *Fraslab*-makers worden met grote regelmaat ook elders opgepikt.

Hierna kan een theatermaker eventueel toetreden tot Frascati's productiehuis. De meeste jonge kunstenaars starten met één of twee bescheiden projecten verdeeld over maximaal twee jaar. In deze **ontwikkelfase** werken zij in de relatief beschermde omgeving van Frascati 4. We houden de coaching liefst dicht bij huis, binnen het artistiek team of in de eerste cirkel artistieke partners. In deze fase is het proces leidend. Je leert door te doen, te ervaren en daarop te reflecteren.

Voor de opstap- en ontwikkelfase zijn we geïnteresseerd in jonge kunstenaars als Gavin-Viano Fabri (regie Maastricht), Ira Brand (DAS Theatre) en Caro Derkx (performance Maastricht).

Hierna volgt de **productiefase**, welke bestaat uit één of twee producties per jaar verdeeld over maximaal vier jaar. Een onderscheidend artistiek profiel wordt uitgewerkt en de (maatschappelijke) positionering van de kunstenaar staat centraal. Begeleiding vindt in deze fase altijd plaats op het grensvlak van persoonlijke, artistieke en zakelijke ontwikkeling en beslaat het gehele productieproces: conceptontwikkeling, productie, techniek, financiën, publiciteit en marketing. Coaching wordt per project ingevuld en we sturen de theatermakers bewust de wereld in.

Makers binnen de productiefase vanaf 2020 zijn ondermeer Floor Houwink ten Cate, Jouman Fattal, Stephen Liebman, Hanna Timmers, Cherish Menzo, Naomi Steijger & Timo Tembuyser en Priscilla Vaudelle.

De **uitstroombfase** beslaat het laatste deel van de productiefase. We begeleiden makers op zakelijk/organisatorisch vlak, zodat zij een eigen werkpraktijk kunnen opzetten. Door de organische verbinding tussen het productiehuis en onze podia weten we een nieuwe generatie op te leiden met een scherp bewustzijn van de relatie met hun publiek.

We voeren een continue dialoog over doelgroepen en publieksbereik. Ons podium stelt ons ook in staat de kunstenaars optimaal te positioneren in het veld en het werk onder de aandacht van publiek, professionals en pers te brengen. En daarin gaan we ver. Zo kreeg de bekendheid van Julian Hetzel een stevige boost door *#Empathyporn*: een week lang presenteerden we zijn werk en inspiratiebronnen in alle zalen van Frascati.

Makers die tot 2022 uitstromen zijn Charli Chung, Marijn Graven, Florian Myjer, Anoeek Nuyens en La Isla Bonita.

ONS NETWERK; HET KAPITAAL VAN HET HUIS

Een van onze belangrijkste *assets* is de enorme diversiteit aan vaste bespelers, gezelschappen, theaters en festivals dat zich heeft verbonden aan Frascati Producties. Gedurende het gehele traject binnen het productiehuis betrekken we dit netwerk actief bij de ontwikkeling van de jonge maker. Artistieke coaches zijn ondermeer Simon Allemeersch, Marcus Azzini, Jetse Batelaan, Nicole Beutler, Gillis Biesheuvel, Alexandra Broeder, Sadedtin Kirmiziyüz, Manja Topper en Erik Whien.

Vanaf de productiefase betrekken we ons netwerk indien gewenst ook als coproductent. Centraal staan de artistieke match, uitbreiding van artistieke en productionele mogelijkheden en de relatie tot de toekomstige werkomgeving. Bij de uitstroombouw bouwen we samen met de kunstenaar en artistieke partners een brug van het relatief veilige Frascati naar de nieuwe werkpraktijk. Eerder zagen we kunstenaars weleens te vroeg uitvliegen, waardoor de landing in 'het veld' te hard was. De komende jaren zetten we met onze partners individuele trajecten op die uit meerdere coproducties bestaan. Zo worden de kunstenaars meer geleidelijk betrokken bij de artistieke en organisatorische dynamiek van het ontvangende gezelschap. Met **Jan Martens / Grip** ondersteunen we in de toekomst Cherish Menzo. Samen dragen we zorg voor een weldoordacht traject zowel op het gebied van coproductie als internationale spreiding. **Boogaerdt & Van der Schoot** zijn betrokken bij de ontwikkeling van Floor Houwink ten Cate (die de overstap van Nineties Productions naar Frascati maakt om zich te kunnen focussen op haar eigen artistieke ontwikkeling).

Met een aantal gezelschappen hebben we inmiddels een structurele samenwerking. Met **De Warme Winkel** werken we samen in de ontwikkeling van Florian Myjer tot 2022, daarna maken we ruimte voor een nieuwe jonge kunstenaar. De intensieve alliantie met **Toneelgroep Oostpool** kreeg zijn beslag met de overgang van het duo Jan Hulst & Kasper Tarenskeen. We coproduceerden drie projecten alvorens het duo aan de slag ging bij het gezelschap. In deze samenwerking stroomt de komende jaren ook Charli Chung geleidelijk (in

twee coproducties) door tot de artistieke kern van Toneelgroep Oostpool. Een nieuwe naam volgt zeker. Met **Internationaal Theater Amsterdam** ontwikkelen we sinds 2008 werk van de nieuwste generatie grote-zaalregisseurs binnen ITA2/Frascati. Dit partnership wordt vanaf 2021 voortgezet. Er is een voorkeur voor een regisseur met een grote eigenheid aan bronmateriaal. Zo vinden juist de meer eigenzinnigen hun weg naar de complexiteit van de grote zaal. In de komende vier jaar zullen we opnieuw tenminste één talent samen begeleiden.

Partners en coproductenten vinden we ook buiten de kring van vaste bespelers om. Vanuit de ketengedachte werken we hierbij aanvullend op elkaar. Voor Marijn Graven werken we samen met TalentHub Brabant/Festival Cement, met Festival Boulevard en Het Makershuis Utrecht ondersteunden we Wild Vlees en met Productiehuis Rotterdam Danish Blue en Ariah Lester.

DE VIER GROOTSTEDELIJKE ANKERPUNTEN

Uiteraard spelen de vier stedelijke ankerpunten een belangrijke rol in het productiehuis: locatietheater, co-creatie & *embedded theatre*, internationaliteit en culturele diversiteit staan meer dan ooit op de agenda.

De stad als podium – locatietheater levert een relatie tussen kunst en stedelijke omgeving op die concreet is en een nieuw, breed publiek trekt. We hebben inmiddels een succesvolle samenwerking opgezet met **Over het IJ Festival**. Jaarlijks coproduceren we een locatievoorstelling, regelmatig ook in samenwerking met partners als Festival Boulevard of Theater Aan Zee. Mimemakers Francesca Lazzeri (Wild Vlees) en La Isla Bonita, alsmede Florian Myjer & Kim Karssen geven we zo een impuls in hun artistieke ontwikkeling binnen dit domein. Artistiek leider Simone Hogendijk van Over het IJ Festival is steeds als adviseur betrokken.

De stad als partner - co-creatie & embedded theatre staat centraal binnen onze programmaliijn *De (on)vertelde stad*. Dit sociaal artistiek werk creëren we in samenwerking met bewoners en maatschappelijke organisaties *bottom-up*. De komende jaren stimuleren we deze artistiek-embedded praktijk, waarbij Frascati-makers werken rondom urgente stedelijke thema's en kiezen voor een documentair-theatrale vorm. Voor **STEMMEN UIT BETON** werken we samen met woningcorporatie Rochdale. De komende twee jaar (t/m april 2022) resideren Naomi Steijger en Timo Tembuyser in de flat Groeneveen in de Bijlmermeer. Ze componeren samen met de bewoners een grootstedelijk requiem. In *De zaak Shell* werken Anoeek Nuyens & Rebekka de Wit samen met Milieudefensie ter voorbereiding op de aanstaande rechtszaak.

Priscilla Vaudelle werkt binnen De Bascule (psychiatrische instelling voor jeugd en jongeren) met jongens die in aanraking zijn geweest met justitie. Ze brengt de jongens samen met hun begeleiders op het podium. Al deze *embedded*-projecten en co-creaties strekken zich uit over meerdere jaren. Deze praktijk is inmiddels onlosmakelijk onderdeel geworden van een hybride, eigentijdse artistieke praktijk van veel van onze productiehuis-makers.

De internationale stad – meer ruimte voor internationale kunstenaars. Hun positie is namelijk uiterst fragiel. Het zijn makers die wegens hun nomadische manier van werken niet eenvoudig aansluiting vinden bij het Nederlandse veld. Daarnaast is het Amsterdamse levensonderhoud kostbaar en zijn de huidige mogelijkheden voor ondersteuning te beperkt. Het gevolg is leegloop van de stad, terwijl de waarde van het internationale perspectief onbetwist is. De komende jaren gaan we intensief samenwerken met **DAS Graduate School**. De overgang van getalenteerde *graduates* naar ons huis stroomlijnen we door in een eerder stadium werk te presenteren en te coproduceren en onze kennis en connecties op elkaar aan te laten sluiten. Voor een optimale ondersteuning is het van groot belang om van meet af aan internationale partners te betrekken bij de ontwikkeling van een traject. Spil is ons geëngageerde informele netwerk van internationale huizen en festivals. Frascati maakt daarnaast ook deel uit van de **Europese netwerken** WEB¹ en New Producers² die zich expliciet richten op de ontwikkeling van internationale performancemakers. Ook met **Vlaamse partners** als het Kunstenfestivaldesarts, CAMPO, Toneelhuis en Monty delen we regelmatig de fascinatie voor dezelfde kunstenaars, wat leidt tot diverse vormen van coproductie. Om het **draagvlak in Nederland** te verstevigen gaan we, indien passend voor de maker, een partnerschap aan met Julidans en SPRING en zetten we de samenwerking met Veem House for Performance voort. We ondersteunen de komende tijd onder meer Samira Elagoz, Ira Brand en Jaha Koo. Omgekeerd nodigen we ook internationaal talent uit. We coproduceren werk van Sorour Darabi (IR), Émilie Giudicelli (FR) en Lau Lukkarila (FI) en verrijken zo ook het Nederlandse kunstklimaat.

De diverse stad – meerstemmigheid. Onze voorkeur voor eigenzinnige, hedendaagse en autonome kunst brengt ons vanzelf bij jonge makers met een cultureel diverse achtergrond. We hebben een

open blik voor pluriformiteit in vorm en taal, maar zeker ook in onderwerp en achtergrond van de maker. Zo maakte Enkidu Khaled met *Bagdad* een aangrijpend portret over zijn geboortestad, verhiel Jouman Fattal zich tot de oorlog in haar moederland Syrië en maakte Cherish Menzo een ijzersterke performance over haar verhouding tot de Video Vixen. We hebben goed zicht op cultureel divers talent op de kunstvakopleidingen. Om andere talenten te bereiken verbinden we partners en adviseurs met een specialistische blik aan ons. We hebben de afgelopen jaren een stevige samenwerking opgezet met Podium Mozaiëk, De Meerkaart, Tolhuistuin en Bijlmer Parktheater. Samen ontwierpen we **De dramaturgische tafel** waar we in alle openheid dilemma's en uitdagingen bespreken met betrekking tot de ontwikkeling en begeleiding van cultureel divers talent. Daarnaast worden aan deze tafel praktische plannen geïnitieerd voor de presentatie en groei van jong talent. Vanuit de ketengedachte creëren we gezamenlijk trajecten waarbij iedere partner vanuit eigen kracht een rol pakt. Het is een pragmatische praktijk die tot nu toe nog kleinschalig van aard was en zich beperkte tot de jongste makers in de allereerste fase van talentontwikkeling. Hier gaan we de komende jaren mee verder maar we zetten ook een belangrijke vervolgstap. Frascati gaat met zowel **Podium Mozaiëk** als **Bijlmer Parktheater** een structurele samenwerking aan binnen het productiehuis. Jaarlijks reserveren we een substantieel bedrag waarmee we per partner twee makers gezamenlijk produceren en presenteren. We richten ons op de meer gevorderde kunstenaars die toe zijn aan deze vervolgstap. De selectie gebeurt in samenspraak en we creëren een traject op maat, met indien gewenst presentaties in beide huizen. Hierdoor bieden we deze makers een breder platform en kunnen we divers talent uit Amsterdam Zuidoost en Nieuw-West duurzaam ondersteunen.

HET SCHRIJFHUIS

Samen met ITA zetten we het initiatief tot ondersteuning van toneelschrijvers voort. Het Schrijfhuis is een op maat gesneden programma voor toneelschrijvers om de creatie van nieuwe, autonome toneelteksten te stimuleren. Los van doorstroom naar de grote zaal richten we ons expliciet op de zoektocht naar een breder canon. We ondersteunen tenminste drie beginnende en twee gevorderde schrijvers bij het ontwikkelen van een avondvullend stuk. Komende tijd werken we met talenten als Vera Morina, Randa Peters en Esther Duysker.

1. WEB bestaat uit Frascati, Beursschouwburg (BE), Black Box teater (NO), Gessnerallee (CH), Tanzquartier Wien (AT), Uzès Danse (FR), Sophiensaele (DE), WP Zimmer (BE) en Attenborough Centre for the Creative Arts (UK)

2. New Producers bestaat uit Frascati, Inbetween Time (UK), CAMPO (BE) en Teatro Maria Matos (PT)

Resultaten worden zichtbaar gemaakt door middel van geënceneerde lezingen in *Play with Food*. In samenwerking met Holland Festival vindt er een jaarlijkse internationale masterclass plaats.

LANDELIJKE SPREIDING EN VERKOOP

Sinds we de verkoop van onze producties vanaf 2018 stevig ter hand namen, zijn onze producties te zien in heel Nederland en Vlaanderen én is het aantal theaters en festivals dat ons werk programmeert fiks toegenomen. Voor onze theatermakers is juist de ontmoeting met het publiek tot in de uithoeken van ons land van grote waarde. Het levert een schat aan ervaringen op en een toekomstig publiek. De komende vier jaar bouwen we verder aan een betrokken netwerk van podia. Juist de meer maatschappelijke voorstellingen tonen we ook buiten de traditionele podia om. *Hulp* van Anoenk Nuyens was te zien in buurthuizen, kerken en wereldwinkels. Er is toenemende aandacht voor de afname van kwetsbaar aanbod mede dankzij de oprichting van het Vlakke Vloer Platform (Frascati was een van initiatiefnemers) waarbij de zeventien belangrijkste vlakkevloertheaters zijn aangesloten. Een landelijke samenwerking is er ook binnen de Coproducers. *Tenzij je een beter plan hebt* (Anoenk Nuyens, 2017) en *Assad* (Jan Hulst & Kasper Tarenskeen, 2019) werden door dit coproductionnetwerk ondersteund. Zo creëren we relaties tussen Frascati-makers en programmeurs die duurzaam zijn. Ook internationale verkoop behoort tot onze opdrachten.

FRASCATI VERBOND

Een aantal van onze kunstenaars haakt aan bij structureel gefinancierde (BIS) gezelschappen, anderen ontwikkelen een zelfstandige werkpraktijk. In dat laatste geval wordt er veel van hen gevraagd: hoe organiseer je jezelf en wat wordt je fysieke uitvalsbasis? Hoe creëer je een artistieke voedingsbodem en een dialoog met vakgenoten? Om de eenzaamheid (deels) te ondervangen richten we de komende jaren Frascati Verbond op. Gehuisvest in Frascati 4 wordt dit een werk- en ontmoetingsplek en een vergaderruimte. We herbestemmen hiervoor de ruimtes die momenteel verhuurd zijn aan externe partijen. Makers kunnen lid worden. Als wederdienst creëren ze (ondersteund door Frascati) een inhoudelijk programma waarbij de ontwikkeling van het discours over (podium)kunst centraal staat; een debat, workshop, lezing of meeting. Reflectie is immers een onmisbaar onderdeel van de kunstpraktijk. Het overstijgt het intieme proces van het creëren van artistiek werk. Het biedt inspiratie, maar ook ruimte om het eigen werk kritisch te analyseren en in een breder perspectief te plaatsen. Wij dragen de sleutel van Frascati 4 over aan een nieuwe generatie die het pand ontwikkelt tot de jongste artistieke *hotspot* van de stad.

RELATIE MET DE KUNSTVAKOPLEIDINGEN EN FRASCATI 4

In Frascati 4 wordt een groot deel van de eigen producties afgemonteerd en gaan ze in première. Er bevinden zich twee van onze repetitieruimtes en het wordt de uitvalsbasis van Frascati Verbond. Daarnaast is Theatercafé de Richel geliefd bij een jong en kunstminnend publiek. In dit pand werken we ook samen met de ATD (Academie Theater en Dans van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten). Zij zijn vaste bespeler en partner van Frascati 4 en monteren en tonen ondermeer afstudeerwerk van de Regie Opleiding, Mimeweek *Playtime*, Bauproben van Scenografie en in de toekomst ook het eindwerk van DAS Theatre. Maar ook Master of Choreography, SNDO en ATKA strijken er regelmatig neer. De relaties met de kunstvakopleidingen zijn stevig. Leden van ons artistiek team zijn gastdocent, *outside eye* of extern deskundige bij de verschillende opleidingen van de ATD. Frascati is vaste stageplek voor de opleidingen OPP (ATD), curator (DAS Theatre) en de afdeling dramaturgie van de UvA/Theaterwetenschap. Op projectbasis werken we samen met ArteZ en de HKU Theater maar ook met het Sandberg Instituut en de Rietveld Academie. Er zijn goede contacten met de Toneelacademie Maastricht (ook als gastdocent). In *Retourthe Maastricht* presenteren we regelmatig werk van de getalenteerde studenten. Het ITS festival is een belangwekkende landelijk platform. Afstuderenden van de theateropleidingen in Nederland presenteren zich hierbinnen aan het veld. Frascati wordt een structurele partner, waardoor het festival in stabielere vaarwater komt.

5. PROGRAMMEREN

Frascati programmeert toonaangevend en vernieuwend werk in de eigen zalen en op locatie in de stad. Artistieke hoogwaardigheid, programmatische innovatie (met bijbehorend risico) en stedelijke inbedding gaan hand in hand. Langere speelse reeksen en een aantal terugkerende programmaclusters vormen de basis. We koesteren onze eigen productiehuismakers en vaste gezelschappen, maar zetten ook de deuren wijd open voor nieuwe stemmen. We presenteren grensverleggend werk dat we ontdekken op binnen- en buitenlandse podia en onderzoeken de relatie met andere disciplines.

Vaste bespelers en huisgenoten vormen het hart van de programmering. Vertrouwen en lange lijnen staan daarbij centraal. De aard en omvang van elke samenwerking is uniek, maar altijd staat de artistieke dialoog voorop. De gezelschappen worden betrokken bij onze *Frascati Issues*

programma's en de samenwerking met stedelijke partners. In veel gevallen zijn we de vaste premièreplek en geregeld organiseren we samen programmaclusters zoals het 10-jarig jubileum van Nicole Beutler Projects, GRIPevenings en *Die tolle Wunderbaum/ Theaterhaus Jena Woche*. Onze bespelers krijgen (en nemen) veel ruimte bij het creëren van een verrijkende context. Door succesreprises weten we nieuwe publieksgroepen te bereiken. We tonen ook het werk van de jonge kunstenaars die ze onder hun hoede nemen. Het spreekt voor zich dat we intensief gebruikmaken van elkaars expertise en (internationale) contacten. Ons netwerk van vaste bespelers is van grote waarde bij de ontwikkeling van onze productiehuismakers.

Amsterdamse vaste bespelers - Frascati biedt onderdak aan twee theatercollectieven. **Dood Paard** trok acht jaar geleden bij ons in en sindsdien is er een samenwerking ontstaan. Op het gebied van backoffice werken we samen. Ze zijn betrokken partner in ons Pop-up Theater van Deyssel in Nieuw-West. **De Theatertroep** is inmiddels al vier jaar verbonden aan het huis. Met onstuitbare artistieke honger en energie hebben ze een plek veroverd in het theaterveld. De komende periode zullen ze regelmatig in de zomermaanden Frascati 4 gaan bespelen en creëren zo een zomerse theateroase in hartje Amsterdam. **De Warme Winkel** zal zich de komende jaren nog steviger wortelen in de stad. Hiermee wordt de samenwerking met Frascati versterkt. Voor de presentatie van de vlakke vloer- en de locatie-voorstellingen is Frascati de uitvalsbasis. **ICK Amsterdam** gaat een grotere verantwoordelijkheid oppakken waar het gaat om talentontwikkeling. We voeren hierover vanzelfsprekend een doorgaand gesprek. Ons huis wordt een presentatiepodium van nieuw werk. Voor **Boogaerdt/VanderSchoot** zijn we vaste partner: hun beeldende werk verdient een bijzondere context. We programmeren de aankomende locatievoorstelling *VISIONS*. Ook voor **Nicole Beutler Projects** zijn we uitvalsbasis voor het vlakke vloeraanbod en soms ook compagnon zoals bij de heropname van de Frascati/Nicole Beutler Projects jongerenproductie *Piece Forever* over (milieu)activisme. De samenwerking met **Theater DEGASTEN** is de afgelopen jaren zeer hecht geworden. Ze zijn één van onze artistieke partners binnen *De (on)vertelde stad*. We introduceerden ze bij onze internationale partner SICK! Festival. De unieke kennis en expertise van **Maatschappij Discordia** is onmisbaar binnen het theaterveld. Frascati 3 is hun basis. Andere Amsterdamse gezelschappen die zich aan ons verbonden hebben zijn **Nieuwe Helden**, **'t Barre Land**, **Bo Tarenskeen**, **LostProject**, **Alexandra Broeder**, **Likeminds**, **Keren Levi**, **Sadettin Kırmızıyüz**, **Tilt (Andrea Božić)**, **Don't hit mama** en **Bambie**.

Vaste bespelers landelijk - Ook landelijk zijn we voor het innovatieve segment van het theater- en dansveld een belangrijke uitvalsbasis. Opvallend veel van deze makers hebben hun roots in ons productiehuis. **Wunderbaum**, **Urland**, **Dries Verhoeven**, **Laura van Dolron**, **Marjolijn van Heemstra**, **Bright Richards**, **Hotel Modern**, **BOG**, **de Veenfabriek**, **Theater Artemis**, **Arno Schuitemaker** en **Boukje Schweigman** zijn vaste bespelers van ons huis. We onderhouden goede relaties met het merendeel van de BIS-theatergezelschappen: **Theater Rotterdam** (Erik Whien en Davy Pieters), **Theater Utrecht** (Thibaut Delpout en Naomi Velissariou), **Toneelgroep Oostpool** (Marcus Azzini, Jan Hulst & Kasper Tarenskeen), **Het Zuidelijk Toneel** (Sarah Moeremans en Lucas De Man) en **Het Nationale Theater** (Eric de Vroedt, Casper Vandeputte en Daria Bukvić).

Autonome kunstenaars, nieuw werk en jonge makers - Er ontstaat een steeds grotere kloof tussen de structureel gesubsidieerde gezelschappen en de kunstenaars die afhankelijk zijn van project-subsidies. De waarde van deze meer kwetsbare stemmen voor het veld staat echter buiten kijf. Juist als makershuis speelt Frascati een belangrijke rol voor autonome kunstenaars. Generositeit, gezamenlijke reflectie, het uitzetten van langere lijnen en het vinden van publiek is een gedeelde noodzaak. Een kernwaarde van ons huis is ruimte bieden aan het ongekende. De programmeurs van Frascati volgen de voorstellingen die getoond worden op andere podia en festivals op de voet. We signaleren de belangrijkste ontwikkelingen en presenteren deze in Amsterdam. We vervullen een landelijke rol in de programmering van de nieuwste gezelschappen en makers waarvoor het moeilijk is plek te vinden op Nederlandse podia. Het is immers van groot belang *'absolute beginners'* de ruimte te geven voor de noodzakelijke vlieguren. Met collega theaters, -productiehuizen en -festivals uit Vlaanderen en Nederland werken we hierin aan circuitvorming.

Festivals - Frascati 1 (204 stoelen) wordt met name ingezet voor lange seriebespelingen door vaste bespelers. Op deze manier weet het werk, mede door mond-tot-mondreclame, een groot publiek te bereiken. Frascati 2 (81 stoelen) en Frascati 3 (48 stoelen) bieden meer flexibiliteit en de noodzakelijke ruimte voor artistiek risico. Samen met Frascati 4 (75 stoelen) is ons huis met vier zalen, twee cafés en een restaurant de ideale plek voor festivals. We zijn hierbij een inhoudelijk betrokken partner: zo is het **ITS festival** verweven met onze talentontwikkelingsfunctie en komt de programmering van het **Holland Festival** in Frascati in onderling overleg tot stand. In samenwerking met de Cultuurhuizen presenteren we jong Amsterdams werk in **Town Tales**. Voor de onafhankelijke dansscene is

Come Together van grote waarde. **Dancing On The Edge** richt zich op de artistieke dialoog met het Midden-Oosten.

Het dansklimaat in Amsterdam baart ons grote zorgen. De (internationale) programmering is te beperkt en er is onvoldoende support en infrastructuur voor talentontwikkeling en onafhankelijke dansmakers. We investeren graag in de ondersteuning van dit kwetsbare segment. We creëren meer ruimte voor contextuele inbedding, facilitaire support en ondersteuning op het gebied van marketing. Het festival *Something Raw* dat we de afgelopen 17 jaar hebben gepresenteerd met de **Brakke Grond** is stopgezet. We konden de last niet alleen dragen. Immers, met Frascati als A-BIS instelling was het niet langer mogelijk een beroep te doen op de AFK-middelen. De komende jaren ontwikkelen we nieuwe programma's die het veld versterken en het publiek verbreden. Zo zijn we partner van het jaarlijkse **Come Together festival**. Dit vaste ankerpunt voor het autonome performance- en dansveld is een samenwerking met Nicole Beutler Projects, BAU en Veem House for Performance. We creëren samen met **de Brakke Grond** op gezette tijden dialoog tussen de nieuwste Vlaamse en Nederlandse dans- en performance-ontwikkelingen. De komende jaren ontplooiën we ook een stevige samenwerking met **Julidans** en **ITA**. We leggen onze kennis en de netwerken samen. Julidans wordt op een aantal momenten doorheen het seizoen partner in de programmering van dans en performanceprogramma's in Frascati. Hierbij willen we jonge Amsterdamse en internationale kunstenaars expliciet samenbrengen. Vanzelfsprekend betrekken we de opleidingen en gezelschappen. Aan de andere kant zal er binnen Julidans (NEXT) werk worden gepresenteerd en gecoproduceerd in de Nes. Zo willen we gezamenlijk een impuls geven aan een stevig internationaal programma vanuit een organische verbinding en doorstroom tussen de grote zaal en de vlakke vloer. Tot slot maken we samen met Don't hit mama, ICK Amsterdam en de ATD deel uit van de AFK **3Package Deal** danscoalitie.

DE VIER GROOTSTEDELIJKE ANKERPUNTEN BINNEN DE PROGRAMMERING

Binnen onze kerntaak programmeren richten we ons vooral op internationaliteit, diversiteit en de stad als podium. Het vierde ankerpunt (de stad als partner) komt aan bod in hoofdstuk 6 (bij de derde kerntaak verbinden).

De internationale stad - We maken deel uit van een geëngageerd Europees netwerk van theaterhuizen en festivals, hebben een hongerig (internationaal)

publiek en een professioneel veld dat snakt naar confrontatie en dialoog. Een programmeringsbudget is er echter amper en mede door het wegvallen van Europese subsidies voor onze Europese netwerken (HoF en The Urgency) zijn de budgetten absoluut onvoldoende. Voor een reguliere programmering een culturele hoofdstad waardig, is een stevige financiële injectie noodzakelijk. De ontwikkeling van een doorgaande internationale lijn (naast de gebalde presentatie binnen de bestaande festivals) is broodnodig. Hiervoor vragen we een extra programmeringsbudget aan. Eén maandelijks internationale productie vormt de basis en de ondergrens. Komende jaren zullen we daarnaast een nieuwe aanvraag van het HoF-netwerk³ entameren. De grondgedachte van die aanvraag (verbinding van lokale werking aan de Europese op het gebied van Community Art) sluit naadloos aan bij de speerpunten van Creative Europe 21.

Met graagte presenteren we werk van gerenommeerde internationale makers als Philippe Quesne (FR), Gob Squad (DE/UK), Rimini Protokoll (DE), Marlene Monteiro Freitas (P) en Forced Entertainment (UK). Het zijn kunstenaars met grote invloed op het internationale dans- en theaterveld die we de stad niet willen onthouden. Daarnaast introduceren we een aanstormende generatie Europese kunstenaars. Hiervoor werken we vaak samen met Europese theaterhuizen en festivals. Afgelopen jaren brachten we zoal Gessnerallee (Zürich), MDT (Stockholm) en CONTACT Theatre (Manchester) in een gebundeld programma nieuwe makers naar Amsterdam. Plannen zijn er met SICK! festival en NowhereAntic Teatre (Barcelona). Deze beweging is overigens wederkerig. Frascati was ook (mede) curator van een Nederlands programmacluster in Toulouse en Zürich. Een samenwerking met Manchester staat in de steigers.

Er zijn afspraken gemaakt met het ITA, Julidans en Holland Festival om samen te werken op het gebied van programmering en marketing. Samen met Monty (Antwerpen), de Vooruit (Gent), Theater Rotterdam en de Beursschouwburg (Brussel) slaan we de handen ineen en halen we voorstellingen naar Nederland en Vlaanderen. Via *Explore Festival* (waar we partner in zijn) programmeren we jaarlijks twee intercontinentale voorstellingen. Het Vlaamse aanbod heeft een *status aparte*. De relaties met bijvoorbeeld NTGent, Christophe Meierhans, Toneelhuis, De Nwe Tijd, Fabuleus en KVS maken op een vanzelfsprekende wijze deel uit van ons blikveld. De hogere kosten maken programmering van het Vlaamse werk echter niet evident.

3. House on Fire (HoF) bestaat uit Lift festival (UK), Brut (AT), HAU (DE), Kaaithheater (BE), Archaetheatre (CZ), Malta festival (PL), Théâtre Garonne (FR), Culturgest (PT) en Teatergarasjen (NO).

De diverse stad - Het grootstedelijke profiel van het huis komt ook terug in de brugfunctie die we vervullen voor jong en divers Amsterdams talent. Hierbij werken we samen met Bijlmer Parktheater, Podium Mozaiëk, De Meervaart en Tolhuistuin. We ruimen plek in voor de presentatie van een selectie van werk dat in de omgeving van deze Amsterdamse Cultuurhuizen is ontwikkeld. We bieden dit werk een professionele omgeving waardoor de artistieke potentie kan groeien, een nieuw publiek wordt bereikt en professionele contacten kunnen worden gelegd. Met de vier cultuurhuizen heeft Frascati *Town Tales* ontwikkeld; we cureren gezamenlijk een jaarlijks festival waarbinnen een selectie van werk wordt getoond dat bij de vier Amsterdamse Cultuurhuizen is ontwikkeld. Het is werk van een nieuwe generatie talentvolle theatermakers die in alle verscheidenheid denken en vertellen. De komende jaren ontwikkelt dit Amsterdamse festival zich tot de thuisbasis voor jong en divers Amsterdams talent en groeit het uit tot een breder publieksfestival. We richten ons hierbij niet op de presentatie van werk voor jongeren maar op (participatief) werk door jongeren. Vanuit die gedachte programmeren we ook theater DEGASTEN, DOX, Fabuleus (BE), Likeminds, DIEHELEDING en Solid Ground Movement.

De stad als podium - Regelmatig programmeren we op locatie in de stad werk van onder andere Wunderbaum, De Warme Winkel, Julian Hetzel, Dries Verhoeven en Boogaerd/VanderSchoot. Hierbij gaan we met name op zoek naar plekken buiten de ring. Zo heeft Dood Paard een bijzondere relatie met Nieuw-West: samen met De Meervaart presenteren we *The Tragedy of Slaughtervaart*, *Honger* en *Dr. Faustus*. Dood Paard is ook compagnon in ons onlangs geopende Pop-up Theater van Deyssel in Nieuw-West (zie hoofdstuk 6). De komende jaren programmeren we, in dit voormalige winkelpand, op regelmatige basis (adaptaties van) voorstellingen. Andere gezelschappen die we daar zullen presenteren zijn onder andere De Warme Winkel, ICK Amsterdam, het Amsterdams Andalusisch Orkest, de Theatertroep, Emma Lesuis, Zina, theater DEGASTEN, Sadettin Kirmiziyüz en Marjolijn van Heemstra. We kijken hierbij dus verder dan de Frascati-bespeleers.

De stad als partner - Over de manier waarop we Amsterdammers toegang tot ons huis geven, en zo de stad willen betrekken bij de ontwikkeling van onze programma's gaan we in bij het derde kerntaak van Frascati: verbinden.

6. VERBINDEN

De derde kerntaak (naast produceren en programmeren) beslaat alle activiteiten waarmee Frascati een relatie legt tussen kunst en de wereld. Meer dan ooit wordt het huis een artistiek platform voor publieke vragen. We creëren verdiepende programma's en inspirerende context waarbij publiek, kunstenaars, bewoners en stedelijke pioniers betrokken zijn. Programmering en context geven zo samen duiding aan urgente maatschappelijke onderwerpen. De vorm is divers: we creëren portretten, debatten, thematische festivals, (internationale) *community-art* projecten, nagesprekken, podcasts, avonden van gastcuratoren, conferenties en journalistiek-theatrale reconstructies. Hier vloeien onze vier ankerpunten (de stad als locatie, als partner, de diverse- en de internationale stad) vaak organisch samen.

De afgelopen jaren is de verbindende werking van Frascati steeds belangrijker geworden, zonder dat er concessies zijn gedaan op het gebied van programmeren of produceren. Sterker nog, de nadrukkelijkheid waarmee we de dialoog met de omgeving aangaan geeft ons huis een scherper profiel. Juist voor productiehuis en programmering creëert onze derde tak verbinden een urgente en actuele context.

FRASCATI ISSUES

Frascati Issues is inmiddels een herkenbaar label waarbinnen we brandende maatschappelijke kwesties theatraal agenderen. Sinds 2014 hebben we zestien edities ontwikkeld. De titels spreken voor zich: *Out of state*, *Mr. Mrs. Mx.*, *The end of Privacy*, *Exit Europa*, *Enfants Terribles*, *To Heal*, *De staat van waanzin*, *#Rebel*, *To Voice* en *Homo Futurus*. Belangwekkende (internationale) voorstellingen worden geplaatst in een kritisch contextueel programma waar prominenten uit de stad, wetenschap, kunst en politiek in gesprek gaan. We tonen installaties en organiseren workshops en lezingen rondom het onderwerp. Frascati-makers uit het productiehuis of de kring van vaste bespeleers krijgen een creatieopdracht. *Frascati Issues* toont de potentie van kunst om op geheel eigen wijze de werkelijkheid te onderzoeken en onverwachte perspectieven in te brengen. Komende edities staan onder andere in het teken van de rechtspraak als actiemiddel en het effect van massatoerisme op onze stad.

Frascati Issues is beschouwend van aard en wordt ontwikkeld door het artistieke team van Frascati. De afgelopen periode ontstond de behoefte om de buitenwereld meer te betrekken. Tegelijkertijd zagen we dat steeds meer theatermakers uitgesproken journalistiek en documentair werken. Ook zij voelen de behoefte zich concreet en duurzaam tot de stad te verhouden, niet als eenrichtingsverkeer

maar in een daadwerkelijke dialoog. Op die manier ontstond onze nieuwe programmajijn *De (on)vertelde stad*.

DE (ON)VERTELDE STAD

In *De (on)vertelde stad* richten we ons op de ontwikkeling van theater met de stad, over de stad. Het zijn projecten die tot stand komen in nauwe samenwerking met theatermakers, Amsterdamse instellingen en burgers. Samen ontginnen we de nog onbekende verhalen van Amsterdam. Hoe geven we deze stemmen een podium? Iedere samenwerking is uniek. Per project bepalen we de werkwijze, de duur, de presentatievorm en -plek. Veel projecten zijn kwetsbaar en vaak dwingt niet de kunstenaar maar de omgeving het ritme af. We initiëren plannen samen: we brengen de stad in kaart en signaleren thema's of onderzoeksgebieden. Heel praktisch en *bottom up* hanteren we de menselijke maat. We beginnen altijd met een theatraal vooronderzoek dat we presenteren binnen ons *Stadslab*. Zo creëren we *common ground*. Op basis van die gedeelde kennis en ervaring zetten we vervolgstappen en maken we een voorstelling (in welke vorm dan ook). Het opbouwen van onderling vertrouwen vraagt tijd en dialoog. Duurzaamheid, gedeeld eigenaarschap en maatwerk zijn het adagium. De komende jaren zullen we deze lijn verder uitbouwen en daarbij leggen we focus op drie domeinen:

Stedelijke ontwikkeling en wonen – Hierbinnen verhouden we ons tot kwetsbare stedelijke gebieden en haar bewoners. We onderzoeken vanaf de straat het grootstedelijke leven en bijbehorende dilemma's. Zo openden we onlangs in de Lodewijk van Deysselstraat in Amsterdam Sloterveer Pop-up Theater van Deyssel. Het is een direct gevolg van de succesvolle theaterdocumentaireserie *Radio van Deyssel* die Hanna Timmers in samenwerking met woningcorporatie Rochdale en buurtbewoners sinds anderhalf jaar ontwikkelt. Rochdale stelt een voormalig winkelpand beschikbaar dat is verbouwd tot minitheater. Daar ontplooiën we vanaf najaar 2019 een wekelijks programma: bijzondere eigen producties, kleinschalige 'Frascati programmering', workshops en podiumactiviteiten georganiseerd met en vanuit de buurt. Jaarlijks zo'n veertig programma's. Centraal staat hierbij het theatrale onderzoek naar deze kwetsbare wijk in verandering. We gaan het gesprek aan met de wijk en maken ze mede verantwoordelijk. Ook in Amsterdam Zuidoost werken we met de woningcorporatie samen. De komende drie jaar, verspreid in tien residentieperiodes, werken en wonen theatermakers Timo Tembuysen en Naomi Steijger in de flat Groeneveen. In *STEMMEN UIT BETON* vragen ze de bewoners een groot koor te vormen dat een Requiem zingt als ode aan de meerstemmigheid van de samenleving en als oefening in

het luisteren naar de ander. Elk van de 372 huisnummers van de flat wordt een stem, klank of kreet in het muziekstuk. Elke residentieperiode hanteert een eigen thematiek, onderzoek en presentatievorm. Door iedere voorstelling een geheel eigen focus te geven, komt een genuanceerd portret van Groeneveen tot stand.

Een platform voor kwetsbaarheid - Samen met vier Amsterdamse GGZ-instellingen (De Bascule, ARQ, Nationaal Psychotrauma Centrum, de Brouwerij en De Waterheuvel) ontwikkelen we diverse programma's waarbij we theatermakers koppelen aan patiënten. Zo werken we met psychiatrisch jeugdcentrum De Bascule al drie jaar samen. James Leadbitter (UK) deed in *Madlove* (2017) onderzoek naar de ideale instelling. Alexandra Broeder maakte daaropvolgend twee producties (*The Well* en *The Tree*) met een groep meiden tussen de 15 en 21 jaar. Priscilla Vaudelle neemt het stokje nu van haar over. De voorstellingen worden ontwikkeld binnen gemixte projectteams: naast elke theatermaker staat een GGZ-professional (psycholoog/therapeut). Het is een baanbrekende praktijk, patiënten worden aangesproken op hun gezonde deel, instellingen creëren vrije ruimte in een (te) strak gereguleerde sector en relevante thema's wat betreft kwetsbaarheid worden geagendeerd. Aangehaakt aan Frascati zetten we voor deze projecten in samenwerking met de partners in de komende jaren een zelfstandige structuur op onder de naam *Platform*. Onder meer theater DEGASTEN en Alexandra Broeder zullen hier vast onderdeel van uitmaken en een deel van hun voorstellingen hierbinnen ontwikkelen. We gaan op zoek naar financiering via maatschappelijke fondsen. Voor de start van dit initiatief heeft Stichting DOEN de middelen voor een kwartiermaker toegekend.

Een stem voor gemeenschappen – Het laatste domein is meer journalistiek van aard en onderzoekt de verhalen van de uiteenlopende *communities* van de stad. Amsterdam bestaat immers uit een veelheid aan gemeenschappen. We vragen theatermakers, journalisten en schrijvers samen met een gemeenschap verslag te doen van het leven in de stad. Zo verrichtte de Indiase theatermaker Abhishek Thapar met *Surpassing the Beeline* onderzoek naar de Indiase expatgemeenschap in Amsterdam. De komende jaren gaan Fatima Elatik & Hassnae Bouazza op zoek naar verhalen van de eerste generatie Marokkaans-Nederlandse vrouwen en werkt Yahmani Blackman verder aan de talkshow *SUPU* met Surinaamse senioren als 'hang-ouders' in Cafe Misty. Voor het onderzoek en de presentatie werken we samen met Bijlmer Parktheater. Bright Richards werkt in 2021 met de Ghaneese gemeenschap in Zuidoost waarbij hij de rijke Ghaneese theatertraditie vertaalt naar het Amsterdam van nu.

VERSLAGLEGGING

Frascati voelt zich verantwoordelijk voor het vergaren van kennis ten aanzien van deze co-creatie werkpraktijk en de overdracht daarvan. Hoe ontwikkelen en beschrijven we de methodieken? Op welke manier vinden partners elkaar? Over welke vaardigheden moet de kunstenaar beschikken? Hoe beschrijven we opbrengst en hoe organiseren we vanuit de kennis en ervaring een nieuwe praktijk? We hebben via onze website frascattitheater.nl/de-onvertelde-stad al veel geïnvesteerd in de verslaglegging en reflectie. De komende jaren blijven we actief manieren zoeken om kennis te delen door een seminar en de opzet van intervisiegroepen. Hierbij werken we samen met Over het IJ Festival, maar ook met internationale partners als Sick Festival (GB), De Vooruit (Gent) en Villa Voortman (Gent). Ook betrekken we het kunstvakonderwijs (onder andere Creative Producing en Theaterdocent) door de ontwikkeling van een lesmodules en praktijkstage's. Overigens is er vanuit lokale instellingen in de stad Utrecht interesse in onze werkwijze.

OVERIGE PROGRAMMA'S

Naast *Frascati Issues* en *De (on)vertelde stad* zijn we steeds op zoek naar innovatieve, inspirerende en creatieve manieren om het gesprek te voeren. Soms ontstaat er een serie uit, maar vaak zijn de programma's eenmalig. Mooi voorbeeld is de onregelmatige terugkerende samenwerking met de politieke redactie van NRC Handelsblad. Via een re-enactment van een historisch Tweede Kamerdebat verhouden we ons tot een actueel thema. Afgelopen mei speelden zeven vrouwelijke top-politici onder aanvoering van Khadija Arib de debatten na, die leidden tot de invoering van het vrouwenkiesrecht in 1918. Het programma werd herhaald in de Tweede Kamer. Komende edities gaan ondermeer over de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog en de treinkaping bij De Punt.

DE SLEUTEL UIT HANDEN

Hoe kunnen wij een ankerplek zijn voor velen, zonder af te doen aan onze artistieke ambities. Hoe poreus kunnen we onze muren maken? In onze zoektocht naar een inclusief instituut anno nu zullen we letterlijk de sleutel van ons huis uit handen geven. Pop-up Theater van Deyssel wordt mede geprogrammeerd door de bewoners uit de buurt, co-creaties worden daadwerkelijk in gelijkwaardigheid uitgewerkt, een jonge generatie kunstenaars krijgt met Frascati Verbond de toegang tot Nes 71. Ook onze maatschappelijke partners uit *De (on)vertelde stad* krijgen meer ruimte. Met ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum ontwikkelen we in 2022 een programma over martelen (omdat dit letterlijk tegen de grenzen van ons voorstellingsvermogen botst en toch overal in

de wereld zo'n gangbaar wapen is). Waterheuvel ontwikkelt samen met partnerorganisatie Villa Voortman uit Gent een week over leven aan de rand van de stad. Ze nemen bezit van ons huis. Phi Nguyen (Veenfabriek) verbouwt Frascati 3 tot een culinaire ontmoetingsplek. In *Koken voor Kakerak Akotie* vervolgt hij het onderzoek naar het gezamenlijk verhaal rondom ons slavenerijverleden. We nodigen jonge, diverse Amsterdammers uit om onder professionele begeleiding programma's (een talkshow, event, expositie, installatie of onderzoek) te maken. Ze krijgen expliciet de ruimte om het huis diagonaal te doorkruisen, dwars te liggen en te experimenteren. Op eenzelfde manier werken we met Amsterdamse initiatieven als LostWords/LostProject, de Ambassade van de Noordzee, Poetry Circle Nowhere, Telemagic, LOLA BAE en Framer Framed. Zo bouwen we gestaag, steen voor steen, samen een *future proof* huis.

7. EEN NIEUW PUBLIEK & EDUCATIE

Volgens de *richtlijnen ondernemingsplan Amsterdamse BIS* wordt van de instellingen niet verwacht dat ze zich in hun plan verhouden tot de marketing- en communicatiestrategie. Toch willen we hier kort aandacht aan besteden. De ambities wat betreft het bereiken van een nieuw publiek zijn immers gezien onze artistieke aspiraties evident.

EEN TROUW PUBLIEK

Frascati weet enorm veel van haar publiek. De kennis is opgedaan uit kwantitatief en kwalitatief publieksonderzoek, database-analyse (kaartverkoop en bezoekgedrag) en online analyse. Ons publiek is onderverdeeld op basis van bezoek-historie, genrevoorkeur, leeftijd en mate van (professionele) betrokkenheid. Deze segmenten vormen het cement van ons marketingbeleid. Met de overstap naar het marketingplatform Peppered in combinatie met ons ticketingsysteem Eventim en ons planningssysteem Yesplan (sinds 2018) kunnen we bouwen op een stevige drie-eenheid waarmee we de volledige *customer journey* kunnen volgen en meten. Zo beschikken we over een schat aan informatie die bovendien wordt geoptimaliseerd door de samenwerking met Activity Stream, het platform waarin *realtime* data wordt verzameld. Hierdoor kunnen we het gedrag van onze bestaande klanten beter begrijpen, volgen, meten, segmenteren en voorspellen, maar ook de online activiteiten van potentiële doelgroepen inzien en daarop anticiperen. We weten ons publiek dus perfect te vinden. Dat is ook andersom het geval. We hebben een

trouw publiek dat met ons op avontuur gaat. Frascati kent een stabiele zaalbezetting van 70%. Een percentage dat passend is bij het innovatieve karakter van het huis.

NIEUWE LIEFHEBBERS

De database-analyse (2019) van de kassagegevens van de afgelopen vijf jaar bevestigde het vermoeden dat er een nieuw publiekssegment is ontstaan. De zogenaamde *Nieuwe Liefhebbers* zijn geïnteresseerd in maatschappelijk betrokken en documentair theater. Deze groep, divers in leeftijd en afkomst, is relatief onbekend met podiumkunsten. Zij kiezen voor de inhoud en zijn vaak persoonlijk betrokken bij onderwerp. Ze zijn afkomstig uit de lokale gemeenschap, professioneel verbonden of (achterban van) ervaringsdeskundigen. Komende jaren werken we actief aan bestendiging van deze publieksgroep en verleiden we hen terug te komen voor nieuw en ander bezoek. Door hen op regelmatige basis te informeren en context te bieden over andere grootstedelijke projecten triggeren we de *Nieuwe Liefhebbers* voor een herhaalbezoek. Daarnaast zetten we stevig in op publiek voor ons internationale programma en de jonge diverse Amsterdammers.

VIER GROOTSTEDELIJKE SUBGROEPEN

In het kader van ons grootstedelijk platform willen we hier kort ingaan op vier geprioriteerde subdoelgroepen.

Lokale gemeenschappen: op een heel directe manier trekken we de wijk in. Dat begint met simpelweg aanbellen, flyeren en de bewoners uitnodigen. We plukken de vruchten van onze ervaringen bij Pop-up Theater van Deyssel. We betrekken de wijk als ambassadeurs, bouwen aan een vaste schare bezoekers én volgers.

Professionals en ervaringsdeskundigen: we informeren werknemers van maatschappelijke partners, het betreffende maatschappelijke veld, ervaringsdeskundigen en hun achterban. We betrekken hierbij de instellingen, *key figures*, relevante vakbladen e.d.

Jonge diverse Amsterdammers: samen met de cultuurhuizen bouwen we een huis voor de toekomst. Centraal staan de verhalen van de jonge makers. We geven ze een centrale rol in het bereiken van hun achterban. Frascati wordt zo een vaste ankerplaats met een centrale rol voor het festival *Town Tales*.

Internationaal publiek: voor het publiek voor onze internationale voorstellingen willen we ons meer richten op de *expat community*. We werken hierbij intensief samen met onder andere Goethe-Instituut en The British Council, maar vooral engageren we expats middels een eigen community: *Frascati Foreign Friends*.

CONTEXT EN DIALOOG

Voor het vinden en binden van deze nieuwe publieksgroepen verschuift onze focus van agenderen & zenden de komende jaren naar context bieden & dialoog aangaan. We bereiken hen op een inhoudelijke manier. Onze sterkste tool hierbij is *community building*. Dit doen we online en offline. Zo kunnen we de nieuwe ambities van het huis uitdragen en erover in gesprek blijven met bestaand en nieuw publiek. We zetten in op onze solide offline beeldcampagnes met herkenbare vormgeving en, door de aanstelling van een digitale marketeer, een strategische online campagne. De grote creativiteit en kennis van zaken van de afdeling communicatie is hierbij een troef.

Waardevolle verhalen vertellen we dus niet alleen in de theaterzalen, maar ook daarbuiten via onze communicatiekanalen. Dit wordt blijvend visueel vertaald met bijvoorbeeld online (video)campagnes voor nieuwe bezoekers. Door het online delen van de onvertelde verhalen van buurtbewoners. Door het delen van ervaringen van medewerkers van onze maatschappelijke partnerinstellingen. Door *social media take-overs* van jonge ambassadeurs, journalistieke portretten van onze makers, terugkerende reportages van onze kritische Frascati frontverslaggever en podcasts over kunst en de stad. En door samen op te trekken met de cultuurhuizen, zodat vroege volgers van talent van de toekomst ons vinden én terugkomen, omdat ze zich thuis voelen.

MEDIA

In het bieden van context is een belangrijke rol weggelegd voor onze relaties met de pers. We mogen er inmiddels op rekenen dat onze vernieuwende en vaak spraakmakende producties en programma's aandacht krijgen in de traditionele media. Zowel voor onze eigen Frascati-producties als voor de co-creaties in *De (on)vertelde stad* is veelvuldig aandacht en in toenemende mate buiten de kunstkaternen om. De impact hiervan is ongekend groot. We kunnen bouwen op een sterk netwerk van persoonlijke contacten en ontwikkelen vaak samen met onze mediapartners een strategie. Zo schreef de Volkskrant uitgebreid over onze samenwerking met de Bascule, maakt Het Parool een reportage over Radio van Deyssel en is VPRO een mediapartner voor *De zaak Shell*. Andere belangrijke partijen zijn NPO, NRC, Trouw, HUMAN en De Groene Amsterdammer.

EDUCATIE

Met ons podium, productiehuis en Theatercafé de Richel richten we ons vooral op de leeftijdsgroep van 18 t/m 26 jaar. Veel van onze jonge bezoekers komen binnen via het kunstvakonderwijs. Wat betreft scholen richten we ons op de bovenbouw

van het middelbaar onderwijs (VMBO/HAVO/VWO) en op het voortgezet onderwijs (MBO/HBO/WO). Hierover hebben we intensieve en doorlopende contacten met een 20-tal middelbare scholen. Jaarlijks bezoeken ca. 1.000 leerlingen (14+) ons klassikaal. Het gaat om een combinatie van bovenbouw voortgezet onderwijs (HAVO/VWO) en MBO/HBO/WO uit Amsterdam en omstreken. Voor (CKV-)docenten nemen we uitgebreid de tijd om gezamenlijk te kijken wat uit ons aanbod het beste past bij achtergrond, leeftijd en opleidingsniveau. Regelmatig ontwikkelen we bijbehorende educatieprogramma's op maat in samenwerking met onze bespelers.

8. ZAKELIJKE KWALITEIT – BEDRIJFSVOERING & ORGANISATIE

TERUGBLIK

Frascati maakt in het Kunstenplan 2017-2020 deel uit van de gemeentelijke A-BIS en de landelijke BIS. Hiermee is voor jaarlijks ruim 2,5 miljoen financiering gegarandeerd. Waar de Gemeente Amsterdam zich richt op Frascati als productiehuis met grootstedelijk podium, ondersteunt het Ministerie van OCW enkel de productiehuist functie. Het onderdeel uitmaken van beide basisinfrastructuren heeft stabiliteit gebracht. In de bezuinigingsjaren '13-'16 koos Frascati ervoor het eigen vermogen aan te spreken om op niveau te kunnen blijven produceren; in vier jaar tijd slonk het eigen vermogen hierdoor van circa 5,5 ton naar 2,6 ton. De beloning voor ons ondernemerschap was een huis vol getalenteerde jonge makers, een versterkte ketensamenwerking met de ATD op de nieuwe locatie Nes 71 en groei in omzet en publiek. Met de stabiliteit van het huidige kunstenplan was het weer op peil brengen van het eigen vermogen naar minimaal 10% van de omzet taakstellend. De bestendinging heeft er tevens voor gezorgd dat Frascati zich als artistiek-maatschappelijk pionier heeft kunnen toeleggen op het 'verbinden'. Daarmee hebben we private financiers (BankGiro Loterij Fonds, VSBfonds) weten te interesseren. Ook ontstond er ruimte om onze nek uit te steken met sector brede projecten als de Podiumpas of de oprichting van de VVP. Stabiliteit, ten slotte, gaf ons de lange adem om duurzame relaties aan te gaan met onze maatschappelijke partners en wezenlijk nieuwe initiatieven te ontplooiën zoals het onlangs geopende Pop-up Theater van Deyssel in Nieuw-West.

HEDEN & TOEKOMST

De inkomstenmix van Frascati bestaat op dit moment uit: 71% overheidsgeld (structurele subsidie en incidentele publieke fondsen); 6% private fondsen; 12% publieksinkomsten en 11% overige inkomsten. Tot overige inkomsten rekenen we middelen uit sponsoring, donaties, kantoor-/zaalverhuur, dienstverlening voor derden en co-productiebijdragen. Deze verhouding is al jaren gelijkblijvend. De stevige afhankelijkheid van publieke middelen is passend bij ons domein; de research & development afdeling van de podiumkunsten. De gemiddelde bezettingsgraad (al meerdere jaren op rij 70%), en daarmee het percentage publieksinkomsten, sluit aan bij het vernieuwende en experimentele profiel van de instelling. In dit huidige kunstenplan heeft Frascati ruim 1,1 miljoen extra fondsmiddelen (publiek & privaat) weten te genereren. We worden door bijna tweehonderd vaste donateurs met een kleine bijdrage maandelijks ondersteund en de sponsorinkomsten zijn verdubbeld. De komende periode bouwen we hier verder aan.

Frascati zal de komende periode niet noemenswaardig afwijken van deze inkomstenmix. Het risico blijft, hoewel passend, de sterke afhankelijkheid van overheidsmiddelen. We streven er ook in de toekomst naar om meerjarige partnerschappen met private financiers op te zetten rondom onze programmalijnen. We continueren onze langdurig samenwerking met Ammodo, BankGiro Loterij Fonds/Stichting DOEN, VSBfonds, Rochdale en Imagine Change. Komende jaren intensiveren en verduurzamen wij ons partnerschap met maatschappelijke instanties. Zo komen nieuwe ingangen tot financiële middelen binnen handbereik. Tot slot schuilt er risico in de grilligheid rondom de indexering. De nominale compensatie op gemeentelijke subsidies is voor de tweede maal stopgezet met stevige consequenties voor het gehele Amsterdamse kunstenveld.

Een flexibele organisatie: we ondernemen vele activiteiten, met verschillende soorten makers en partners, en kennen vele publieken. Medewerkers en teams krijgen in ruime mate autonomie en dat houdt de organisatie relatief 'plat'. Los van wendbaar is Frascati ook een lerende organisatie die zich bekommert om talentontwikkeling in de meest brede zin van het woord, ook middels coaching en scholing van het eigen personeel. Zo heeft de communicatie-afdeling zich recentelijk getraind in het agile-werken en vervullen de directie, de dramaturg en programmeur met regelmaat buitenshuis vrijwillig coachingswerk voor de jongere garde. Medewerkers voelen zich vertrouwd en zijn trots op Frascati. Naast de gebruikelijke in- en uitstroom (Frascati heeft 4 tot 5 sollicitatieprocedures per jaar), hebben we ook zo'n vijftien

dienstverbanden van meer dan tien jaar, hiermee is de DNA van de organisatie geborgd. De organisatie omvat momenteel 30,17 fte; 58% is in vast dienstverband (dit is 17,64 fte, 23 personen), in dienstverband voor bepaalde tijd 8,48 fte (21 personen) en 2,85 fte is op freelance basis betrokken. 20 personen (1,2 fte) zijn vrijwillig zaaldienstmedewerkers. De al eerder genoemde stabiliteit heeft ons doen besluiten met ingang van seizoen 20/21 de zaaldiensten weer in loondienstverband aan te stellen.

DRIE CODES

Directie en bestuur voelen zich gezamenlijk verantwoordelijk voor naleving van de drie codes. Waar het de **Governance Code Cultuur** betreft, kunnen we melden dat we ons momenteel bevinden in de transitie van een bestuurs- naar een Raad van Toezicht model. Dit doet meer recht aan de manier waarop directie en bestuur functioneren en de positie van Frascati. De huidige tweekoppige directie zullen de bestuurders zijn, het huidige vierkoppige bestuur wordt de Raad van Toezicht. Deze overgang zal in het voorjaar van 2020 voltooid zijn. Hiertoe worden nieuwe statuten opgesteld, waarbij verdere invulling van de code onderdeel is, zoals: openbare aanbesteding van vacatures toezichthouders; organiseren van (zelf-) evaluatie RvT en bestuurders, van RvT en een personeelsvertegenwoordiging. Ook de stakeholders worden betrokken en de tegenspraak georganiseerd. Het huidige bestuurs – directiereglement wordt omgezet in een bestuurders – RvT-reglement met heldere taken en verantwoordelijkheden. Wat betreft de maatschappelijke doelstelling presenteert Frascati zich als grootstedelijk podium en leggen we nadrukkelijk relaties met de samenleving. We tonen de meerstemmigheid van de stad, ook op locatie in de wijk, en maken deze toegankelijk voor een breed en divers publiek. We werken daarbij intensief samen met cultureel artistieke en maatschappelijke partners.

We onderschrijven eveneens de **Fair Practice Code**. Frascati volgt voor haar personeel (in vast - en tijdelijk loondienstverband) de CAO Toneel en Dans. De CAO wordt ook gebruikt als uitgangspunt voor de honorering van de ZZP'ers; deze komt minimaal overeen met het uurtarief van het bij de functie horende salarisniveau verhoogd met ten minste 40%.

Ook de theatermakers worden conform CAO gehonoreerd (via tijdelijk loondienstverband of als ZZP'er). Voor schrijvers hanteren we de LIRA-norm. We rekenen het expliciet tot onze taak de makers voor te bereiden op de realiteit van het huidige gesubsidieerde werkveld. We monitoren, herijken en voeren gesprekken over de verhouding ingezet - gehonoreerde uren, maar hanteren geen prikklok. Theatermaken is geen baan van 9-tot-5.

Met onze makers spreken we over de organisatorische en financiële haalbaarheid van ambities. We begroten transparant en geven onze kunstenaars hierin expliciet een stem.

Het imago van de organisatie als veilige werkplek is van evident belang. Frascati heeft al jaren een vertrouwenspersoon binnen de organisatie. Personeel dient in staat te zijn te werken met een grote verscheidenheid aan mensen. Door onze co-creatie projecten in *De (on)vertelde stad* werken we in toenemende mate met kwetsbare participanten. We onderzoeken momenteel hoe we sommige van hen (vaak met een achtergrond in de GGZ) mee kunnen laten draaien binnen ons team van zaaldiensten. We steken veel energie in het creëren van een veilige werkplek voor personeel en makers. Een omgeving waar ook mislukken moet mogen, waar iedereen zich thuis voelt en gehoord weet, ongeacht gender, achtergrond, leeftijd of levensovertuiging.

Frascati hanteert van oudsher voor onze bespelers de partageregeling. Dit is voor de meeste Amsterdamse podia het geval omdat er historisch geen programmeringsgelden door de gemeentelijke overheid worden gehonoreerd. Dit leidt in het kader van de Fair Practice Code regelmatig tot veel discussie met de gezelschappen. Aan de wens voor vaste uitkoopsommen kunnen we helaas niet voldoen. Wel bieden we bespelers een duurzame relatie, lange speelreeksen en stevige ondersteuning op het gebied van communicatie. Hierdoor is positionering in het theaterveld en publieksopbouw mogelijk.

Frascati kent voor de **Code Diversiteit & Inclusie** twee prioriteiten: 1. Op product- en partnerniveau: bij het productiehuis brengt onze voorkeur voor eigenzinnige, hedendaagse en autonome kunst ons vanzelf bij makers met een cultureel diverse achtergrond. Bovendien intensiveren we in de komende periode de structurele samenwerking met Podium Mosaïek en het Bijlmer Parktheater. We produceren en presenteren jaarlijks per partner gezamenlijk twee makers. Frascati heeft eveneens een gevarieerde schare samenwerkingen met maatschappelijke partners, zoals eerder te lezen viel. We verbinden ons aan nieuwe gemeenschappen én nieuwe, diverse publieken verbinden zich aan ons.

2. Op personeelsniveau: de grootste uitdaging ligt op personeelsniveau. Doel is continuering van de inzet om de organisatie een goede representatie van de omgeving te laten zijn. Frascati heeft geen streefcijfers geformuleerd, anders dan dat in alle afdelingen de samenstelling divers moet zijn. Met een intensievere samenwerking met de cultuurhuizen en de maatschappelijke partners verschaffen we ons nieuwe ingangen voor personeelswerving. We zetten steeds vaker deze netwerken persoonlijk in.

RISICO

Frascati dient een algemeen belang, wordt groten-deels met publiek geld gefinancierd en heeft een duidelijke, wettelijke opdracht. De risicobereidheid dient dus beperkt te zijn en toch is het zaak ondernemend te opereren. Frascati voert een strak protocol waar het de financiële- en controlecyclus behelst en heeft jaarlijks aandacht voor fraude-maatregelen. Risicobereidheid ten aanzien van de veiligheid van personeel & publiek is uiteraard nul; middels jaarlijkse BHV-trainingen, de overstap naar *pin only* voor zowel de theater- als de café-kassa, het geüpdatet houden van de ARBO-verantwoordelijken en training van noodprocedures wordt dit gewaarborgd. Cybercrime, als bedrijfsrisico hebben we danig onderschat totdat Frascati in september 2018 werd gehackt. Alle data en bedrijfsgegevens, inclusief de back-ups, bleken versleuteld. Sindsdien hebben we wijzigingen aangebracht in de beveiliging van onze systemen, het back-uppen van onze data en het spreiden van risico door meer *cloudbased* te werken.

NES

Frascati huurt Nes 63, Nes 71 (Frascati 4) en de Oudezijds Voorburgwal 304. Vooral Nes 63 verdient aandacht. Het gebouw is in de jaren meegegroeid en regelmatig aangepast aan de behoeftes van de tijd. De kunsten zijn immers altijd in beweging. De laatste jaren tekent zich opnieuw een kloof af tussen wat het theater van vandaag nodig heeft en de mogelijkheden van dit huis in zijn huidige staat en vorm. Immers toerisme en commercie staan ook in de Nes op gespannen voet met leefbaarheid en cultuur. De toenemende (geluid) overlast baart ons zorgen. We willen ons niet terugtrekken naar de randen van de stad (de Nes was vijftien jaar geleden nog vijf theaters rijk, nu twee), maar dit monumentale pand veiligstellen voor de culturele binnenstad; door te verduurzamen, leefbaarheid te vergroten en functionaliteit aan te passen aan veranderende vraag van makers en bespelers. Dit vraagt voor de toekomst intensieve samenwerking met de Gemeente Vastgoed, eigenaar van 'onze' panden.

Frascati heeft als huurder een onderhoudsverplichting. Dit meerjarenonderhoudsplan (MOP) voor huurders is voor komend kunstenplan herzien en conform de nieuwe gemeentelijke richtlijnen van kostensoorten als schoonmaakkosten, investeringen en/of afschrijvingen ontdaan, waarmee logischerwijs het jaarbedrag verminderd is. Het minimaal jaarlijks te investeren huurders MOP-bedrag komt totaal op € 95.862. Het bedrag gemoeid met de eigenaren MOP hebben we onlangs, na meer dan vier jaar vragen, ontvangen en is € 65.431 op een totale huursom van € 265.486.

DUURZAAM

Frascati is actief betrokken bij investeringen in de verduurzaming en versterking van de kunsten-sector. Het delen van informatie en kennis daarbij is voorwaarde. Zo staan wij aan de wieg van het onderzoek naar, en de pilot van, de Podiumpas die zijn definitieve invoering dient te krijgen in seizoen 20/21. Ook is Frascati voorzitter van de BIZ Nes en jaagt zo diverse samenwerkingen ter stimulering van de leefbaarheid en verduurzaming van het Nes-gebied aan. Sinds januari dit jaar zijn we aangesloten voor onze groene stroom bij Energiecollectief De Plantage. Het initiatief Energie voor Cultuur, destijds een inkoopcollectief voor de Amsterdamse theaters, viel uiteen. Gezamenlijke afvalinzameling kent een nieuwe ontwikkeling waarbij de prioriteit ligt bij het juiste transport: hoe efficiënt krijg je je afval de stad uit met zo min mogelijk bewegingen? Scheiding kan vele malen efficiënter ná transport bij de juiste grondstofkopers. We zijn hiertoe in overleg met de BIZ Rokin en het Universiteitskwartier. Het samenwerkingsverband met Vlaams Cultuurhuis de Brakke Grond in gezamenlijke kassavoering wordt gecontinueerd.

Frascati Café B.V. is sinds 2013 een volle dochteronderneming van Stichting Gasthuis Frascati en voornamelijk gericht op ondersteuning van de activiteiten in de zalen. Het is geen stadscafé en derhalve geen extra verdienmodel. Een horeca-voorziening in deze bescheiden omvang is een publieksservice. Vanaf 2013 zien we, met een dip in 2018, een stijging in omzet (2013: € 218.127; 2019: € 249.548). Ons uitgangspunt is deze service break even te kunnen aanbieden. Doordat we zelf aan het roer staan kunnen we eventuele risico's, die altijd met horeca gepaard gaan, beperkt houden en snel inspringen indien nodig.

Frascati vraagt zowel landelijk (€ 800.000), als in Amsterdam aan (€ 2.150.000 + € 50.000).

Landelijk doen we dat binnen de nieuwe regeling van ontwikkelinstellingen. Frascati heeft zich als productiehuis in de BIS bewezen en denkt in haar nieuwe aanvraag toereikend onderbouwd te hebben waarom zij in aanmerking komt voor een verhoging van haar productiehuisbudget van de huidige € 543.244 naar **€ 800.000**. Met de verhoging van het totale productiebudget gaan we ondermeer een structurele samenwerking aan met Podium Mozäiek en het Bijlmer Parktheater, zullen we steviger internationaal (co)produceren, zullen we het voortbestaan van *Fraslabs* bestendigen (de financiering door Ammodo loopt ten einde) en kiezen we ervoor (ook gezien de Fair Practice Code) met stevigere budgetten te produceren.

In Amsterdam vragen we € 2.150.000 (dit is inclusief het gelabelde bedrag meerjarenonderhoud van € 95.862) en een extra bedrag van € 50.000 aan voor internationale programmering; dus **€ 2.200.000** in totaal. De stad verwoordt haar internationale kunstambities stevig in de Hoofdpijnen Nota. Op theatergebied zijn er echter slechts twee aanbieders: ITA en het Holland Festival. Frascati doet wat het kan maar programmeringsbudget is er mede door het wegvallen van Europese subsidies amper. Willen we in Amsterdam internationaal kwalitatief hoogwaardig aanbod kunnen blijven presenteren voor de kleine- en middenzaal, dan zijn er extra gelden nodig. Wij hebben een traditie, het juiste netwerk en duurzame banden met internationale gezelschappen om te helpen deze ambities van de stad waar te maken.